

(IV)

अनुक्रमणिका

प्रकरण क्र.	प्रकरणांचे नाव. ऋणनिर्देश. अनुक्रमणिका. कोष्टकांची यादी. आलेखांची यादी. नकाशांची यादी.	पृष्ठ क्रमांक
१.	प्रास्ताविक.	१
	१.१ संशोधनाची पार्श्वभूमी.	२
	१.२ समस्येची निवड.	४
	१.३ समस्या विधान.	५
	१.४ संशोधनाची गरज व महत्त्व.	८
	१.५ संशोधनाची उद्दिष्ट्ये.	१०
	१.६ संशोधनाची व्याप्ती व मर्यादा.	११
	१.७ प्रकरणांचे नियोजन.	११
	संदर्भ	१३
२.	संदर्भ साहित्याचे समालोचन.	१४
	२.०१ प्रास्ताविक.	१५
	२.०२ संबंधित साहित्याचा अभ्यास.	१५
	२.०३ संबंधित संशोधनाचे समालोचन.	१७
	२.०४ समारोप.	२९
	संदर्भ	३१
३.	माध्यमिक शाळांतील प्रशासन.	३२
	३.०१ प्रास्ताविक.	३३
	३.०२ माध्यमिक शाळांतील प्रशासन.	३५
	३.०३ माध्यमिक शिक्षणाच्या प्रशासनातील घटक.	३६
	३.०४ समारोप.	४४

	संदर्भ	४५
४.	संशोधन कार्यपध्दती.	४६
	४.०१ प्रास्ताविक.	४७
	४.०२ पूर्वतयारी.	४९
	४.०३ संशोधन पध्दती.	५०
	४.०४ नमुना निवड.	५१
	४.०५ संशोधनाची साधने.	५३
	४.०६ मुख्याध्यापकासाठी प्रश्नावली.	५३
	४.०७ शिक्षण विस्तार अधिकाऱ्यांसाठी प्रश्नावली.	५५
	४.०८ गट शिक्षणाधिकाऱ्यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.	५५
	४.०९ उपशिक्षणाधिकाऱ्यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.	५६
	४.१० शिक्षणाधिकाऱ्यांसाठी प्रश्नावली.	५६
	४.११ माध्यमिक शाळांना भेटी व निरीक्षणे.	५७
	४.१२ संशोधनाची कार्यपध्दती.	५७
	४.१३ समारोप.	५८
५.	माहितीचे विश्लेषण व अर्थनिर्वचन.	५९
	५.०१ प्रास्ताविक.	६०
	५.०२ प्रतिसादक मुख्याध्यापकांची माहिती.	६१
	५.०३ माध्यमिक शाळांविषयी सर्वसाधारण माहिती.	६९
	५.०४ कार्यालयीन कामकाज व शालेय दप्तर.	७७
	५.०५ माध्यमिक शाळातील शिक्षकांविषयी माहिती.	९३
	५.०६ विद्यार्थ्यांविषयी माहिती.	१०२
	५.०७ भौतिक सुविधा व शालेय परिसर.	११२
	५.०८ शालेय प्रशासनाच्या बाबतीत मुख्याध्यापकांनी दिलेली इतर माहिती.	१२०
	५.०९ शिक्षण विस्ताराधिकारी यांच्याकडून प्राप्त झालेली माहिती.	१२१

५.१०	गटशिक्षणाधिकार्यांच्या मुलाखतीतून मिळालेली माहिती.	१३४
५.११	उपशिक्षणाधिकार्यांच्या मुलाखतीतून मिळालेली माहिती.	१४०
५.१२	शिक्षणाधिकारी यांच्याकडून प्राप्त झालेली माहिती.	१४५
५.१३	माध्यमिक शाळांना दिलेल्या भेटी व निरीक्षणातून मिळालेल्या माहितीचे विशदीकरण.	१५०
५.१४	समारोप.	१५१
६.	निष्कर्ष आणि शिफारशी.	१५२
६.०१	- प्रस्ताविक.	१५४

विभाग "अ"

निष्कर्ष.

६.०२	मुख्याध्यापकांच्या वैयक्तिक माहितीविषयी निष्कर्ष.	१५४
६.०३	माध्यमिक शाळांचा माहितीसंबंधी निष्कर्ष.	१५५
५.०४	कार्यालयीन कामकाज व शालेय दप्तर विषयक निष्कर्ष.	१५५
६.०५	माध्यमिक शाळांच्या शिक्षकांविषयी निष्कर्ष.	१५७
६.०६	विद्यार्थ्यांविषयी निष्कर्ष.	१५८
६.०७	भौतिक सुविधा व शालेय परिसर याविषयी निष्कर्ष.	१५९
६.०८	शिक्षण विस्ताराधिकारी यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या माहितीद्वारे काढलेले निष्कर्ष.	१६०
६.०९	उपशिक्षणाधिकार्यांच्या मुलाखतीतून मिळालेल्या माहितीद्वारे काढलेले निष्कर्ष.	१६४
६.१०	शिक्षणाधिकारी माध्यमिक यांच्याकडून मिळालेल्या माहितीद्वारे काढलेले निष्कर्ष.	१६४
६.११	गटशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीतून मिळालेल्या माहितीद्वारे काढलेले निष्कर्ष.	१६६
६.१२	माध्यमिक शाळांना दिलेल्या भेटी व निरीक्षणातील निष्कर्ष.	१६९

विभाग "ब"

शिफारशी.

६.१३	मुख्याध्यापकांच्या वैयक्तिक माहिती विषयी शिफारशी.	१६९
६.१४	माध्यमिक शाळांच्या माहिती संबंधी शिफारशी.	१६९
६.१५	कार्यालयीन कामकाज व शालेय दफ्तराविषयी शिफारशी.	१७०
६.१६	माध्यमिक शाळातील शिक्षकांविषयी शिफारशी	१७०
६.१७	विद्यार्थ्यांविषयी शिफारशी.	१७०
६.१८	भौतिक सुविधा व शालेय परिसर विषयक शिफारशी.	१७१
६.१९	शिक्षण विस्ताराधिकारी संदर्भातील शिफारशी.	१७१
६.२०	गटशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीतील माहिती विषयक शिफारशी.	१७२
६.२१	उपशिक्षणाधिकाऱ्यांच्या बाबतीत शिफारशी.	१७२
६.२२	शिक्षणाधिकारी यांच्या विषयक शिफारशी.	१७३

विभाग "क"

पुढील संशोधनासाठी विषय.

६.२३	प्राथमिक शाळांच्या प्रशासनाचा चिकित्सक अभ्यास.	१७४
६.२४	कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या प्रशासनाचा चिकित्सक अभ्यास.	१७४
६.२५	वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या प्रशासनाचा चिकित्सक अभ्यास.	१७५
६.२६	विना-अनुदानीत माध्यमिक शाळांच्या प्रशासनाचा चिकित्सक अभ्यास.	१७५
६.२७	निवासी आश्रम शाळांच्या प्रशासनाचा चिकित्सक अभ्यास.	१७५
६.२८	नगर परिषद/महानगर पालिका शाळांच्या प्रशासनाचा चिकित्सक अभ्यास.	१७६
६.२९	+ २ स्तरावरील व्यावसाय शिक्षणाच्या प्रशासनाचा चिकित्सक अभ्यास.	१७६

परिशिष्टे.

परिशिष्टाचे नाव	अनु.क्र
विनंती पत्र	९७८
अ) मुख्याध्यापकांसाठी प्रश्नावली.	१८०
ब) प्रतिसादक मुख्याध्यापकांची माध्यमिक शाळांच्या नावासह यादी.	१८७
क) विस्ताराधिकारी (माध्यमिक शिक्षण) यांच्यासाठी प्रश्नावली.	१९५
ड) गटशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.	१९९
इ) उपशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.	२००
फ) शिक्षणाधिकारी (मा.) यांचेसाठी प्रश्नावली.	२०१
ग) प्रतिसादक अधिकाऱ्यांच्या नावांची त्यांचे पद व मुख्यालयाच्या ठिकाणासह यादी.	२१०
ह) भेटी दिलेल्या माध्यमिक शाळांची नावे व ठिकाण.	२११
ई) संदर्भ ग्रंथसूची.	२१२

(V)

कोष्टकांची यादी.

अ.क्र.	कोष्टक क्र.	कोष्टकांचे नाव	पृष्ठ. क्र.
१.	४.०१	जिल्ह्यातील विविध स्तरावरील विद्यार्थी संख्या.	४८
२.	४.०२	नमुना निवड प्रतिसादके.	५२
३.	५.०१	मुख्याध्यापकांची शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता.	६३
४.	५.०२	मुख्याध्यापकांच्या पदाविषयी.	६५
५.	५.०३	मुख्याध्यापकांचा प्रशासन अनुभव.	६७
६.	५.०४	माध्यमिक शाळांचे ठिकाण.	६९
७.	५.०५	शाळांच्या प्रकाराविषयी.	७१
८.	५.०६	शाळाव्यवस्थापन प्रकाराविषयी.	७१
९.	५.०७	माध्यमिक शाळांच्या अनुदानाचे स्वरूप.	७३
१०.	५.०८	माध्यमिक शाळांतील स्त्री व पुरुष शिक्षकांची संख्या.	७५
११.	५.०९	माध्यमिक शाळांतील स्त्री व पुरुष शिक्षकेत्तर कर्मचारी संख्या.	७५
१२.	५.१०	माध्यमिक शाळांच्या संवर्गाविषयी.	७७
१३.	५.११	कर्मचाऱ्यांच्या सेवापुरस्तीकांविषयी.	७८
१४.	५.१२	शिक्षकांना पुरविल्या जाणाऱ्या शालेय दप्तराविषयी.	७८
१५.	५.१३	विद्यार्थ्यांच्या हजेरीबाबत.	८०
१६.	५.१४	गैरहजर विद्यार्थ्यांच्या पालकांचा प्रतिसाद.	८०
१७.	५.१५	हजेरीवर मुख्याध्यापकांच्या स्वाक्षरीबाबत.	८१
१८.	५.१६	वेळापत्रक व वार्षिक नियोजन.	८३
१९.	५.१७	स्वतंत्र ग्रंथालयाबाबत.	८३
२०.	५.१८	स्वतंत्र ग्रंथपालाबाबत.	८४
२१.	५.१९	मासिके, क्रमिकपुस्तके, परिपत्रके, संदर्भ ग्रंथ इ.च्या स्वतंत्र नोंदीबाबत.	८५
२२.	५.२०	तपासणी अधिकाऱ्यांसाठी स्वतंत्र नोंदवहीबाबत.	८५
२३.	५.२१	तपासणी पथकातील विषयनिहाय तज्ञ शिक्षकांबाबत.	८७

२४.	५.२२	शालेय तपासणीच्या वस्तूनिष्ठतेबाबत.	८७
२५.	५.२३	विद्यार्थ्यांच्या दाखल्यावरील नोंदीच्या खात्रीबाबत.	८८
२६.	५.२४	शालेय व्यवस्थापन समितीच्या बैठकीबाबत.	९०
२७.	५.२५	शिक्षक पालक संघाच्या बैठकीच्या अहवालाच्या नोंदीबाबत.	९२
२८.	५.२६	वेतनेतर अनुदानाबाबत.	९२
२९.	५.२७	विषय शिक्षकांच्या नियुक्तीबाबत.	९४
३०.	५.२८	दैनिक पाठ अध्यापनाच्या टाचणाबाबत.	९४
३१.	५.२९	पाठ निरीक्षणाबाबत.	९६
३२.	५.३०	पाठ निरीक्षणात लक्षात घेतल्या जाणाऱ्या घटकांबाबत.	९६
३३.	५.३१	मुख्याध्यापकांच्या नमुना पाठाबाबत.	९८
३४.	५.३२	अध्यापनात शैक्षणिक साहित्याच्या वापराबाबत.	९२
३५.	५.३३	सेवांतर्गत प्रशिक्षणात शिक्षकांचा प्रतिसाद.	१००
३६.	५.३४	विद्यार्थ्यांची उपस्थिती वाढविणे बाबत.	१०२
३७.	५.३५	शाळेत राबविले जाणारे विविध उपक्रम	१०३
३८.	५.३६	उशिरा येणाऱ्या व गैरहजर विद्यार्थ्यांबाबत.	१०४
३९	५.३७	सामाजिक जाणिव निर्माण करण्यासाठी राबविले जाणारे उपक्रम.	१०६
४०.	५.३८	जिल्हास्तरीय विज्ञान मंच / विज्ञान मेळावे यात विद्यार्थ्यांचा सहभाग.	१०८
४१.	५.३९	विद्यार्थ्यांसाठीचे विविध उपक्रम.	१०८
४२.	५.४०	विद्यार्थ्यांच्या आरोग्य तपासणीचा कालावधी.	११०
४३.	५.४१	शालेय इमारतीच्या प्रकाराबाबत.	११२
४४.	५.४२	शालेय इमारतीची मालकी.	११४
४५.	५.४३	वर्गखोल्यांच्या पुरेशा उपलब्धतेबाबत.	११५
४६.	५.४४	फर्निचरची उपलब्धता.	११५
४७.	५.४५	पिण्याच्या पाण्याची सोय.	११६

४८.	५.४६	पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था.	११८
४९.	५.४७	शिक्षकांसाठी स्वतंत्र कक्ष.	११९
५०.	५.४८	शाळेत उपलब्ध असणारे शैक्षणिक साधने.	९२०
५१.	५.४९	विस्ताराधिकाऱ्यांची शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता.	१२२
५२.	५.५०	शाळा तपासणीच्या वार्षिक उद्दिष्टांबाबत.	१२३
५३.	५.५१	शाळा तपासणीच्या उद्दिष्ट पूर्तीबाबत.	१२३
५४.	५.५२	शिक्षक मान्यता देण्यात विस्ताराधिकाऱ्यांचा कर्तव्याबाबत.	१२६
५५.	५.५३	शाळा तपासणीच्या कालावधीबाबत.	१२७
५६.	५.५४	विद्यार्थी प्रवेशाच्या अधिकाराबाबत.	१२८
५७.	५.५५	विद्यार्थी प्रवेश नियमानुसार केल्याच्या तपासणीबाबत.	१२८
५८.	५.५६	मा.शा.संहिता ५६.४ नुसार देण्यात आलेल्या प्रवेशाबाबत.	१२९
५९.	५.५७	नवीन शाळा मान्यता संदर्भात विस्ताराधिकाऱ्यांची शिफारस.	१३०
६०.	५.५८	शाळांच्या वेतनेतर अनुदानाच्या खात्रीबाबत.	१३१
६१.	५.५९	वेतनेतर अनुदानांच्या नियमानुसार खर्चाबाबत.	१३२
६२.	५.६०	गटशिक्षणाधिकाऱ्यांची शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता.	१३४
६३.	५.६१	गटशिक्षणाधिकाऱ्यांचा प्रशासन अनुभव.	१३५
६४.	५.६२	शाळा इमारतीबाबत गटशिक्षणाधिकाऱ्यांचे मत.	१३७
६५.	५.६३	मुख्याध्यापक नेमणूकीबाबत गटशिक्षणाधिकाऱ्यांचे मत.	१३२
६६.	५.६४	उपशिक्षणाधिकाऱ्यांची शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता.	१४१

(VI)
आलेखांची यादी

अ.क्र.	आलेख शिर्षक	पृष्ठ. क्र.
१.	मुख्याध्यापकांची शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता. दर्शविणारा आलेख.	६२
२.	मुख्याध्यापकांचे पद (प्रभारी/कायम) दर्शविणारा आलेख.	६४
३.	मुख्याध्यापकांचा प्रशासन अनुभव दर्शविणारा आलेख.	६६
४.	माध्यमिक शाळांचे ठिकाण दर्शविणारा आलेख.	६८
५.	शाळांचा प्रकार (मुलींची/मिश्र) दर्शविणारा आलेख.	७०
६.	माध्यमिक शाळांच्या अनुदानाचे स्वरूप दर्शविणारा आलेख.	७२
७.	माध्यमिक शाळांतील स्त्री व पुरुष शिक्षकांची संख्या दर्शविणारा आलेख.	७४
८.	माध्यमिक शाळांचा संवर्ग दर्शविणारा आलेख.	७६
९.	गैरहजर विद्यार्थ्यांच्या पालकांचा प्रतिसाद दर्शविणारा आलेख.	७९
१०.	स्वतंत्र ग्रंथालय दर्शविणारा आलेख.	८२
११.	शालेय तपासणीची वस्तुनिष्ठता दर्शविणारा आलेख.	८६
१२.	शालेय व्यवस्थापन समितीच्या बैठकीच्या कालावधीबाबतचा आलेख.	८९
१३.	शिक्षक-पालक संघाच्या बैठकीच्या अहवालाच्या नोंदीबाबतचा आलेख.	९१
१४.	पाठ निरीक्षणात लक्षात घेतल्या जाणाऱ्या घटकांबाबतचा आलेख.	९५
१५.	मुख्याध्यापकांच्या नमुना पाठाबाबतचा आलेख.	९७
१६.	विद्यार्थ्यांची उपस्थिती वाढविणे बाबत माहिती दर्शविणारा आलेख.	१०१
१७.	सामाजिक जाणीव निर्माण करण्यासाठी राबविले जाणारे उपक्रम दर्शविणारा आलेख.	१०५
१८.	जिल्हास्तरीय विज्ञान मंच/विज्ञान मेळावे यात विद्यार्थ्यांचा सहभाग दर्शविणारा आलेख.	१०७
१९.	विद्यार्थ्यांच्या आरोग्य तपासणीचा कालावधी दर्शविणारा आलेख.	१०९
२०.	शालेय इमारतीचा प्रकार दर्शविणारा आलेख.	१११
२१.	शालेय इमारतीची मालकी दर्शविणारा आलेख.	११३
२२.	पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था दर्शविणारा आलेख.	११७